

Maaseudun liikenne ja digitalisaatio

Liikenteessä on käynnissä murros kohti arkea, jossa liikkuminen hankitaan yhä useammin palveluna. Lisäksi maailman digitalisoituminen eli toimintojen muuttuminen yhä enemmän sähköisiksi vähentää liikkumistarvetta, josta esimerkkinä pankkipalvelujen kehitys. Nämä kaksi tekijää yhdessä lisäävät sujuvan arjen ja yrittäjyyden edellytyksiä maaseudullakin.

Maaseutupolitiikan neuvosto järjesti Maaseutuakatemia 12.–13.4.2016. Yhtenä aiheena akatemiassa oli maaseudun liikenne ja digitalisaatio.

Asiantuntijaesityksessään ITS Finlandin toiminnanjohtaja Marko Forsblom kertoi, millainen on liikenteen toimintamalli tällä hetkellä ongelmien ja mitä kohti olisi hyvä lähteä kulkemaan ratkaisujen löytämiseksi. Esimerkiksi auto on käytössä keskimäärin 5 prosenttia ajasta ja kyydissä on 1,2 matkustajaa. Tulevaisuudessa maaseudulla on fiksua keskittyä kutsuhjattuun liikenteeseen, jossa kysyntä on lähtökohtana ja käytännössä kaikki jaettavissa olevat resurssit yhdessä muodostavat joukkoliikenteen.

Muutokset liikkumistarpeissa ja digitaalisissa palveluissa kulkevat käsi kädessä

Maaseutuakatemia keskusteluissa käsiteltiin sekä liikkumista että digitaalista arkea, koska niiden huomattiin vaikuttavan vahvasti toisiinsa. Kun asioita hoitaa sähköisesti, liikkumistarve vähenee. Kun ihmisten ja tavaroiden kuljettamisessa hyödynnetään mobiilia tiedonvaihtoa, käyttöaste nousee ja siten kustannukset vähenevät. Ennen arjen tärkein apuväline oli auto, nykyään älypuhelin tai tietokone.

Verkkoyhteyksien on toimittava koko Suomessa, jotta digitaalinen muutos on mahdollinen ja tasa-arvoinen. Samaan aikaan tiestön on oltava kunnossa.

Liikkumiseen ja digitalisaatioon liittyviä ongelmia todettiin olevan muun muassa se, etteivät verkkoyhteydet toimi kaikkialla, maaseudulla on pitkät välimatkat sekä tieinfrastruktuurin kunto vaihtelee.

Ryhmäkeskustelussa havaittiin useita muutosprosesseja, joita on käynnissä Suomessa ja maailmalla:

- **Digitaalisten palveluiden muutos:** Useita palveluita halutaan jo tänään ensisijaisesti sähköisenä.
- **Työnteon muutos:** Monen työ on verkossa ja älypuhelimessa. Paikan merkitys on vähentynyt.
- **Auton omistaminen kyseenalaistuu:** Auton hankkiminen ja omistaminen on kallista. Se on myös käyttämättä ison osan ajasta. Autonvalmistajat testaavat jo itseohjautuvia autoja.
- **Liikennepalveluiden käytön kasvaminen:** Kun hinta kohdallaan, joukkoliikenne saa uusia matkustajia.
- **Kansalaisten tekniikan osaamistaso nousee:** Nuoret ovat kasvaneet mobiilin teknologian ympäröimänä. Jatkossa yhä suurempi osa väestöstä käyttää sujuvasti älylaitteita ja muuta teknologiaa.
- **Ihminen tarvitsee sosiaalisia kontakteja:** kaikesta liikkumisesta ei voi luopua

Maaseudun liikenteen oltava jatkossa nopeaa, helppoa ja hinta-laadultaan hyvää

→ **Paikan merkitys muuttuu.** Antoisan työskentelyn ja yrittäjyyden mahdollisuudet lisääntyvät maaseudulla. Maaseutu alkaa houkutella asukkaita uudella tavalla, kun siellä on tilaa, luontoa ja edullisempi kustannustaso eli elämänlaatua.

Kirjoittajat ja lisätietoja:

Heli Siirilä, Maaseudun maankäyttö ja infrastruktuuri -verkosto: heli.siirila(at)uva.fi

Marko Forsblom, ITS Finland: marko.forsblom(at)its-finland.fi